

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/29/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200488
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200488.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Soni Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: DS service, s.r.o., IČO: 36 842 303, Duchnovičovo námestie 1, Prešov, právne zastúpený: JUDr. Vladimír Milas, advokát, Masarykova 13, Prešov, proti žalovanému: Daňový úrad Prešov, Hviezdoslavova 7, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - oznámenia o zamietnutí odvolania č. 333874/2015 zo dňa 23. apríla 2015, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/20/2015-35 zo dňa 12. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/20/2015-35 zo dňa 12.02.2016 m e n í t a k, že rozhodnutie žalovaného - oznámenie o zamietnutí odvolania zo dňa 23.04.2015 č. 333874/2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 140,- € na účet právneho zástupcu žalobcu, JUDr. Vladimír Milas, advokát, Prešov, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného - oznámenia o zamietnutí odvolania č. 333874/2015 zo dňa 23.04.2015, ktorým bolo odvolanie žalobcu zamietnuté ako neprípustné podľa § 72 ods. 8 písm. a/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“), keďže bolo podané po určenej lehote 15 dní odo doručenia rozhodnutia.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že predmetom preskúmania v správnom súdnictve môžu byť aj rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú, alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia, vydané príslušným orgánom verejnej správy. Oznámenie o zastavení odvolacieho konania bez ohľadu na jeho formu treba považovať za procesný úkon správneho orgánu, ktorého obsah má autoritatívny vzťah k žalobcovi, a že správny orgán v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, nie iba v pozícii oznamovateľa. K otázke včasnosti podania odvolania krajský súd uviedol, že z fotokópie doručenky do vlastných vyplýva, že prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie bol dňa 19.03.2015, následne sa poštový doručovateľ snažil opakovane doručiť toto rozhodnutie dňa 20.03.2015 a deň uloženia zásielky je 20.03.2015. Žalobca prevzal túto písomnosť dňa 07.04.2015 a odvolanie podal dňa 21.04.2015. Žalovaný však považoval za deň doručenia 15 deň od uloženia zásielky na pošte, v zmysle ktorého bol deň doručenia rozhodnutia 04.04.2015. Zo záverov krajského súdu vyplynulo, že napriek tomu, že si žalobca napadnuté rozhodnutie reálne prevzal, táto skutočnosť nemala vplyv na plynutie zákonnej lehoty na podanie odvolania.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že deň doručenia je rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty na podanie odvolania, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou ujmom. Deň doručenia musí byť tak adresátovi, ako aj odosielateľovi nepochybne zrejмый. Doručenka neobsahuje žiadne poučenie o možnosti fikcie doručenia, viažucej sa na deň uloženia zásielky. Doručenka sa adresátovi nevydáva, ale vracia sa odosielateľovi písomnosti. Podľa názoru žalobca, absencia o možnosti nástupu fikcie doručenia podľa § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. a jej zásadnom dopade na plynutie 15-dňovej lehoty na podanie odvolania od doručenia je vážnym zásahom do práv daňového subjektu. Poukázal tiež na to, že doručenka nie je dokladom, ktorý by adresátovi zostal v dispozícii po prevzatí doručenej písomnosti a podľa ktorého by adresát neskôr vedel zistiť deň uloženia. V podanom odvolaní žalobca ďalej poukazoval na jednotlivé dátumy doručovania, uloženia a prevzatia zásielky.

III.

Žalovaný v podanom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozsudok krajského súdu potvrdil. V dôvodoch poukázal na ustanovenie § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/22-31/2014 zo dňa 19.05.2015. Uviedol, že fikcia doručenia vzniká posledný deň 15-dňovej lehoty od uloženia na pošte. Prípadné neskoršie reálne prevzatie písomnosti nemá na už vzniknutú fikciu doručenia žiadny vplyv, keďže zákonodarca výnimky z tejto fikcie doručenia nestanovil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. písomnosti, ktoré sú určené do vlastných rúk právnickej osobe, je oprávnená prijímať osoba, ktorá je oprávnená konať v mene právnickej osoby, alebo osoba, ktorá je ňou poverená na prijímanie takýchto písomností. Ak nebola v mieste doručenia osoba oprávnená prijímať písomnosti zastihnutá, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a právnickú osobu o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne právnická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa právnická osoba o uložení nedozvedela.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv fyzických a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri skúmaní dôvodnosti námietky žalobcu z obsahu administratívneho spisu zistil, že prvostupňový správny orgán vydal dňa 13.03.2015 rozhodnutie č. 43791/20155, ktoré si žalobca prevzal dňa 07.04.2015. Prvý neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie bol dňa 19.03.2015, následne sa poštový doručovateľ snažil opakovane doručiť toto rozhodnutie dňa 20.03.2015 a deň uloženia zásielky je 20.03.2015. Žalobca podal odvolanie dňa 21.04.2015. Žalovaný postupoval podľa § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. a zásielku považoval za doručенú dňom 04.04.2015, a preto bol posledným dňom na podanie odvolanie 30.04.2015. Žalobca si však fakticky zásielku prevzal dňa 07.04.2015 o čom svedčí jeho podpis na doručení. Správne orgánu sa teda zásielka s prvostupňovým správnym rozhodnutím nikdy nevrátila ako nedoručená. Doručení súčasne obsahuje údaj o reálnom doručení písomnosti v priebehu plynutia odbernej lehoty, a to dňa 07.04.2015 s podpisom žalobcu.

Prvostupňový správny orgán bol toho názoru, že na doručení zásielky žalobcovi je nutné aplikovať fikciu doručenia, a teda zásielku považoval za doručенú dňom 04.04.2015, na základe čoho mal za to, že žalobca podal odvolanie oneskorene.

Právna úprava doručovania písomností správnym orgánom účastníkom konania je upravená v ustanovení § 31 zákona č. 563/2009 Z.z.

Zásadnou právnou otázkou v konaní je vzájomný vzťah ustanovenia o doručovaní písomnosti do vlastných rúk (reálne prevzatie zásielky adresátom) k ustanoveniu o náhradnom doručení zásielky (fikcia doručenia).

Ustanovenie o náhradnom doručovaní je iba systematickým doplnkom aplikácie ustanovení o reálnom doručení.

K aplikácii ustanovení náhradného doručenia môže dôjsť iba v prípade, že nedošlo k reálnemu doručení. Doručení je skutkovou otázkou. V danom prípade doručení, a to náhradné doručení a aj reálne doručení preukazuje jedna a tá istá doručení. Z doručení je zrejmé, že došlo ku konkurencii spôsobov doručovania zásielky tým, že v priebehu odbernej lehoty si adresát zásielku reálne prevzal. Pokiaľ doručení, z ktorej správny orgán vychádza preukazuje súčasne reálne doručení, správny orgán už skutočnosti týkajúcej sa náhradného doručení neskúma. Náhradné doručení je iba subsidiárnym prostriedkom doručovania písomností, jeho okolnosti musia byť vždy riadne preukázané, spravidla vyžaduje ďalšie dokazovanie. Uprednostnenie náhradného doručení na základe toho istého dôkazného prostriedku nemožno považovať za ústavne konformné podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. V tejto súvislosti najvyšší súd reflektuje rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, a to nález II. ÚS 65/2010-49.

Doručenka v tomto prípade preukazuje, že došlo k faktickému prevzatiu zásielky žalobcom. Uplatnenie inštitútu fikcie doručenia by vyžadovalo ďalšie dokazovanie, napr. či došlo k oznámeniu o ďalšom osobnom doručení a pod. V prípade, že adresát zásielky, v tomto prípade žalobca, si zásielku osobne prevezme na pošte, je vylúčené aplikovať inštitút náhradného doručenia. Takýto postup by bol v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia upravujúceho inštitút náhradného doručenia, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dodáva, že judikatúra najvyššieho súdu nebola vo veci uplatnenia fikcie doručenia v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku jednotná. Napríklad ešte v rozhodnutí sp. zn. 10Sžd/20/2011 zo dňa 25.04.2012 senát najvyššieho súdu uviedol, že ak sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky, považuje sa posledný deň trojdňovej lehoty uloženia zásielky za deň jej doručenia a to aj v prípade, že sa adresát o uložení zásielky nedozvedel, príp. sa o uložení dozvedel, ale si ju vyzdvihol až po uplynutí tejto trojdňovej lehoty. Z posledných rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp. zn. 3Sžp/6/2013 zo dňa 17.09.2013, 4Sžo/67/2014 zo dňa 06.10.2015, 4Sžo/85/2015 zo dňa 01.03.2016, 3Sžo/101/2015 zo dňa 30.03.2016, 6Sžo/81/2015 zo dňa 25.01.2017, 3Sžo/27/2016 zo dňa 18.10.2017 je možné aj v tejto otázke konštatovať určitý názorový posun odvolacích senátov, keďže i uvedené rozhodnutia odôvodňujú prednosť faktického doručenia zásielky pred fiktívnym s akcentom na princíp právnej istoty.

Najvyšší súd SR v súlade s citovanými právnymi predpismi, ako aj v súlade s najnovšou judikatúrou Najvyššieho súdu SR konštatuje, že zásielka obsahujúca prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Prešov č. 43791/2015 zo dňa 13.03.2015 bola žalobcovi doručená dňa 07.04.2015, a teda zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť dňa 08.04.2015, posledný deň tejto lehoty pripadol na 22.04.2015. Žalobca podal odvolanie dňa 21.04.2015, teda v zákonom stanovenej lehote. Prvostupňové rozhodnutie č. 43791/2015 zo dňa 13.03.2015 doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, keďže žalobca sa proti nemu v zákonnej lehote odvolal. Správny orgán má povinnosť o podanom odvolaní žalobcu zo dňa 21.04.2015 konať a rozhodnúť.

Podľa ustálenej judikatúry nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 37/95, II. ÚS 50/01, I. ÚS 52/02, III. ÚS 183/2003, I. ÚS 354/08) a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf/29/2010 alebo sp. zn. 5Sžp/5/2011) môžu byť predmetom preskúmania súdom aj rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Súdna prax ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických a fyzických osôb. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania. Trovy pozostávajú zo zaplatených súdnych poplatkov za žaloba a odvolanie v celkovej výške 140,- €. Trovy právneho zastúpenia si žalobca v zmysle § 151 ods. 1, 2 O.s.p. nevyčísľil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.